

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně: **PECKA, spol. s r.o., v likvidaci**, IČO 625 22 183, se sídlem Korunní 810/104, Praha 10, zastoupené Janem Juštou, likvidátorem, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2010, čj. 47/500/10, 2634/ENV/10,

t a k t o:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Praha, uložila rozhodnutím ze dne 16. 3. 2007, čj. 41/OOL/0622148.13/07/PJO, žalobkyni pokutu ve výši 600 000 Kč podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa (dále jen „zákon o ČIŽP“). Žalobkyně ke konci roku 2005 a v prvním pololetí roku 2006 provedla na svém majetku neodůvodněné celoplošné prořezání lesních porostů pod zákonnou hranici 0,7 plného zakmenění v porostech mladších než 80 let na lesních pozemcích p. č. 70, 71, 104/1, PK 73/1 v k. ú. Neustupov, p. č. 6 v k. ú. Hory u Votic, a vlastním zaviněním tak vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Tím žalobkyně porušila § 11 odst. 1, 2, § 31 odst. 4 a § 32 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Týmž rozhodnutím byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 30 000 Kč podle § 4 písm. a) zákona o ČIŽP za to, že v zimním období 2005/2006 provedla nepovolené terénní úpravy a odtěžení porostu mladšího než 80 let na pozemku p. č. 71 v k. ú. Neustupov. Tímto žalobkyně porušila § 11 odst. 1, 4 a § 13 odst. 1 lesního zákona. Dále bylo žalobkyni uloženo nahradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2010, čj. 47/500/10, 2634/ENV/10, zamítl žalovaný odvolání žalobkyně a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Česká inspekce životního prostředí (dále jen „inspekce“) postupovala v souladu s právními předpisy a doložila skutečnosti, které označila jako porušení ustanovení lesního zákona. Bylo prokázáno, že žalobkyně ohrozila a poškodila životní prostředí tím, že prostřednictvím těžební společnosti provedla na svém majetku neodůvodněné celoplošné prořezání lesních porostů pod zákonnou hranici, čímž porosty destabilizovala. Porosty se tak staly méně odolnými vůči působení větru, námrazy, mokrého sněhu nebo škůdců. Vlastním zaviněním tak vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Toto jednání žalobkyně způsobilo následek, který se projevil během větrné kalamity v lednu 2007, kdy v důsledku rozsáhlých škod došlo k ohrožení samotné existence lesa. Bylo prokázáno, že rozsah kalamity je přímým důsledkem nepřiměřeného těžebního zásahu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně k údajně nepovoleným terénním úpravám namítá, že zákaz provádět v lesích terénní úpravy se dle § 20 odst. 1, 3, 4 lesního zákona nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lesích, navíc z tohoto zákazu může vlastník lesa udělovat výjimky. Lesní cesty a ostatní plochy, které souvisí s lesem či slouží lesnímu hospodářství, jsou stále pozemky určené k plnění funkcí lesa. Vybudování plochy pro otáčení lesní techniky je využití plochy pro hospodaření v lese; tato plocha stále zůstává pozemkem určeným k plnění funkcí lesa, neboť je využívána k hospodaření v lese.

K údajnému prořezání porostů pod zákonem stanovenou mez žalobkyně uvádí, že lesní zákon rozlišuje pojmy porost a lesní porost a používá je pro odlišné okolnosti. Správní orgány ve vztahu k zakmenění uváděly pojem lesní porost, avšak lesní zákon ve vztahu k zakmenění používá pojem porost. Lesní porost je chápán obecněji a širěji bez ohledu na plochu, porost je oproti tomu jednotkou prostorového rozdělení lesa, tedy částí lesa s určitou výměrou. Dle vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování, má každý porost alespoň jednu porostní skupinu a každá porostní skupina má alespoň jednu etáž. Pouze v případě, že se porost skládá jen z jedné porostní skupiny a tato porostní skupina má pouze jednu etáž, je zakmenění etáže zakmeněním porostní skupiny a současně zakmeněním porostu; v ostatních případech to neplatí. Správní orgány měly pro získání míry zakmenění porostu počítat zakmenění z celého porostu, a ne jen z porostní skupiny nebo etáže. Argumentace inspekce i žalovaného, že zakmeněním porostu se v lesním zákoně rozumí zakmenění porostní skupiny, tak neobstojí. Všechny plochy se sníženým zakmeněním pod zákonnou mez, uvedené v napadeném rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jsou pouze porostní skupiny, které jsou součástí porostů větších výměr a skládají se z vícera porostních skupin. Je nesporné, že v některých částech je les hustší, v některých je méně hustý. Snížení zakmenění má být bráno na ploše celého porostu a nikoli na menších plochách z důvodu, aby nebyli vlastníci lesů sankcionováni v případě snížení zakmenění pod hranici 0,7 plného zakmenění, ke kterému dochází na menších plochách přirozeně, např. pouhým větším odstupem stromů.

Dle žalobkyně je nutné postupovat podle zásady „v případě pochybností ve prospěch obviněného“. Znalecký posudek, který byl proveden metodou průměrkování na kruhových zkusných plochách, deklaruje přesnost do 5 %. Podle odborné literatury dosahuje tato metoda přesnosti pouze do 10 %. Při započtení této odchylky i bez využití zaokrouhlení na desetiny nelze vyloučit, že k prořezání pod zákonnou mez nedošlo. Po připočítání 10% odchylky je zakmenění u všech porostních skupin, kterými se znalecký posudek zabýval, vyšší než zákonem stanovená minimální hranice. Žalovaný dále neuvádí, jak dospěl k tomu, že přírůst porostu za vegetační období je 2,4 %. Žalovaný rovněž neodůvodnil, proč je ohledně znaleckého posudku počítáno s odchylkou ± 5 %. V napadeném rozhodnutí se žalovaný

nevyrovnal s námitkou žalobkyně ohledně plochy, na které by se mělo prořezání porostu měřit. Rozhodnutí je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.

Žalobkyně dále namítá neexistenci zavinění a svou neodpovědnost. Na základě kupní smlouvy žalobkyně prodala těžební společnosti dřevo, které mělo být vytěženo a které lesní hospodář označil. Těžební společnost si těžbu dřeva zajišťovala sama, jelikož žalobkyně nedisponuje mechanizací potřebnou pro výkon těžební činnosti. Osobou, která svou činností ohrozila nebo poškodila životní prostředí v lesích dle § 4 zákona o ČIŽP, tak mohla být jediné těžební společnost. Odpovědnost za správní delikt podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP předpokládá naplnění znaku zavinění. Žalobkyně dovozuje, že při nedostatku výslovné úpravy by se muselo jednat o úmyslné zavinění, neboť analogie v neprospěch adresáta veřejné správy není ve správním právu přípustná, avšak otázce subjektivní stránky správního deliktu nebyla věnována žádná pozornost.

Sankci mohou správní orgány udělit odpovědné osobě po prokázání skutečností uvedených v § 4 zákona o ČIŽP, za současného prokázání vzniku škody na životním prostředí, kdo tuto škodu způsobil a v případě § 4 písm. c) také zavinění. Nelze dovozovat, že vznik skutečnosti popsané v § 4 je poškozením životního prostředí. Pasivní legitimace žalobkyně není dána, neboť ona sama životní prostředí neohrozila ani nepoškodila. Správní orgány neberou v potaz, že k poškození porostů větrem dochází v tzv. pruzích a srovnání poškozeného porostu s pruhem sousedního porostu, kudy neprošla hlavní síla větru, je nepřesné, a pro závěr, zda bylo životní prostředí ohroženo či poškozeno, nedostatečné.

Žalobkyně dále namítá, že byla sankcionována podle zákona o ČIŽP, pro který není rozhodující odkaz na ustanovení § 58 odst. 1 lesního zákona. Ustanovení § 4 zákona o ČIŽP nestanoví žádné zvláštní sankce právníkům či fyzickým osobám jakožto vlastníkům či nájemcům lesa. Sankce jsou stanoveny výlučně za konkrétní porušení vymezených povinností bez ohledu na to, jaké mají tyto osoby soukromoprávní vztah k lesu. V této souvislosti odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2004, čj. 5 A 42/2002-43, a ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 A 165/2002-25.

K uložené sankci žalobkyně uvedla, že pokuta je nepřiměřená v porovnání s tím, co je jí kladeno za vinu. Pokuta je likvidační a postrádá výchovný smysl. Čím dříve po spáchání deliktu je sankce udělena, tím větší je její výchovné působení. Výše uložené pokuty by měla být nižší s ohledem na délku řízení trvající čtyři roky a snížení účinnosti její výchovné funkce.

Dle lesního zákona je správním orgánem příslušným rozhodovat o tom, zda a jakým způsobem byl porušen lesní zákon, pouze orgán státní správy lesů, nikoli inspekce. Žalobkyně je přesvědčena, že správní orgány nebyly ve správním řízení procesně způsobilé. Inspekce nebyla k zahájení a vedení správního řízení věcně příslušná.

Žalobkyně navrhla soudu, aby žalobou napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil. V případě, že soud nedojde k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, žalobkyně navrhla, aby soud uložený trest přiměřeně zmírnil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech a navrhl zamítnutí žaloby. Poukazem na činnost prováděnou za účelem hospodaření v lesích nelze ospravedlňovat vlastní protiprávní činnost. Úmyslem zákonodárce nebylo, aby každý mohl poškozovat lesy s odkazem na činnost prováděnou za účelem hospodaření v lesích. Obecná ustanovení o chování v lesích proto musí být respektována. Žalobkyně v průběhu řízení nenamítala, že by daná činnost byla prováděna za účelem hospodaření v lesích, pouze popírala svou odpovědnost. Provedení prací jiným subjektem nezabývá vlastníka lesa odpovědností, neboť svým zadáním dává najevo svůj souhlas a svůj zájem na daném postupu.

K rozdílnosti pojmů porost a lesní porost žalovaný poukázal na terminologickou nepřesnost lesního zákona, který v § 2 oba pojmy definuje, avšak v následujících ustanoveních se rozdíly mezi těmito pojmy stírají. Například § 31 odst. 4 lesního zákona operuje s pojmem porost, avšak dosazením zákonné definice porostu do textu přestane ustanovení dávat smysl. Uvedenému svědčí rovněž nadpis § 31 lesního zákona, který zní Obnova a výchova lesních porostů. Zakmenění je nutno měřit v terénu na jednoznačně oddělitelných plochách, na nichž hrozí riziko prořezání pod zákonnou mez a s ním spojené negativní důsledky. Takovými částmi jsou porostní skupiny, resp. jejich v terénu oddělitelné části.

K námitce žalobkyně, že správní orgány měly počítat s odchylkou 10 %, žalovaný uvedl, že znalecký posudek deklaroval odchylku $\pm 5 \%$. Žalovaný se raději přidrží znaleckého posudku vypracovaného odborníkem než jakési 30 let staré publikace, která ani není součástí správního spisu. I v případě započítání 5% odchylky ve prospěch žalobkyně je snížení zakmenění pod zákonnou mez prokazatelné. Míra přírůstku porostu za vegetační období je uvedena ve znaleckém posudku.

Pro udělení sankce dle § 4 zákona o ČIŽP postačuje ohrožení životního prostředí. V rozhodnutí inspekce je přehledně zdokumentováno a popsáno, že zásahem žalobkyně byly skutečně vytvořeny podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, které následně vedly k poškození životního prostředí. Protiprávní činnost žalobkyně tedy byla dostatečně prokázána. K těžbě docházelo i mimo vyznačené porosty, jak plyne z dopisu odborného lesního hospodáře. Otázka prodeje dřeva, forma tohoto prodeje ani skutečnost, že finální práce provedl subjekt odlišný od žalobkyně, není důležitá. Důležitá je vůle žalobkyně směřující k zamýšlenému a vykonanému cíli.

Znak skutkové podstaty spočívající v zavinění byl naplněn. Při neexistenci výslovné úpravy v zákoně je třeba vycházet z věcně nejbližší úpravy, kterou obsahuje zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích. K odpovědnosti postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Žalobkyně spáchala správní delikt svým zaviněním a její úmysl, byť nepřímý, k naplnění skutkové podstaty směřoval. Ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že na pozemcích, na nichž nedošlo k tak intenzivní těžbě jako na pozemcích žalobkyně, bylo poškození orkánem minimální.

Ze správního spisu soud zjistil, že dopisem ze dne 15. 5. 2006 poukazuje odborný lesní hospodář na skutečnost, že v lesním hospodářství Neustupov byly těženy nevyznačené těžby a hrozí přetěžení lesního hospodářského plánu. Na základě žádosti občanů a majitelů stálých i rekreačních objektů bylo dne 15. 6. 2006 provedeno místní šetření, kterým bylo zjištěno, že na přelomu roku 2005/2006 došlo na území k razantní těžbě, jež je na hranici zákonného zakmenění, a k nepovoleným terénním úpravám. Z protokolu o výsledku inspekční činnosti vyplývá, že inspekční kontrolou konanou dne 7. 8. 2006 bylo zjištěno, že žalobkyně provedla nepovolené terénní úpravy a odtěžení porostu mladšího 80 let, čímž bylo sníženo zakmenění pod zákonnou hranici. Z odborného posudku Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ze dne 17. 8. 2006 je zřejmé, že v sedmi z devíti posuzovaných porostních skupin nedosahovalo zakmenění hranice 0,7 (měřeno s přesností $\pm 10 \%$). Na základě zjištěných nedostatků oznámila inspekce žalobkyni přípisem ze dne 3. 10. 2006 zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty za ohrožení a poškození životního prostředí. Jelikož nebylo možné prokázat porušení zákona z důvodu deklarované 10% odchylky, ustanovila inspekce znalce, aby znovu změřil zakmenění postupem s menší deklarovanou odchylkou. Znalec poté ve znaleckém posudku ze dne 11. 12. 2006 dospěl k závěru, že v podstatných částech pěti zkoumaných porostních skupin nedosahovalo zakmenění hranice 0,7 (s možnou odchylkou $\pm 5 \%$); před zásahem bylo zakmenění na úrovni 0,9 až 1,0. Z protokolu o zajištění důkazu ohledáním ze dne 26. 1. 2007 a z příložené fotodokumentace soud zjistil, že v některých

částech porostních skupin, kde byl těžební zásah méně intenzivní nebo žádný, jsou škody výrazně nižší, zatímco v prořezaných částech je mnohem více zlomů a vývrátů. Rozsah kalamity způsobený větrem je přímým důsledkem nepřiměřeného zásahu a dokládá skutečnost, že došlo k ohrožení a poškození životního prostředí v lesích.

Žaloba není důvodná.

K námitce žalobkyně, dle níž se zákaz provádění terénních úprav nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lesích, soud uvádí následující. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč za porušení obecných povinností stanovených v § 11 odst. 1, 4 a § 13 odst. 1 lesního zákona, a nikoli za porušení § 20 odst. 1 písm. b). Soud souhlasí se žalobkyní v tom, že zákaz provádět v lesích terénní úpravy se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lesích. Při hospodaření v lesích však nelze opomíjet další obecné povinnosti uložené lesním zákonem, a je zapotřebí počínat si tak, aby lesy nebyly nadměrně poškozovány. Jednotlivá ustanovení lesního zákona není možné interpretovat takovým způsobem, že by činnost prováděná při hospodaření v lesích mohla ospravedlnit každé poškození lesa. Soud tedy uvedenou námitku žalobkyně shledal nedůvodnou.

Neopodstatněná je námitka, dle níž správní orgány zaměňují porost a lesní porost, přičemž lesní zákon je rozlišuje. Je pravda, že lesní zákon oba pojmy v § 2 důsledně odlišuje, stanoví jejich definice; v dalších částech zákona však pojmy zaměňuje. Na splnutí obou pojmů lze usuzovat z nadpisu § 31, který hovoří o obnově a výchově lesních porostů; s lesními porosty dále operují odst. 1 a 6 tohoto ustanovení. Oproti tomu v odst. 4 a 5 je výslovně užit pojem porost, avšak s ohledem na systematiku zákona a smysl ustanovení je zřejmé, že zákonodárce měl i v této souvislosti na mysli stromy a keře lesních dřevin, nikoli porost jako základní jednotku prostorového rozdělení lesa.

Ohledně námitky, že se zakmenění mělo zkoumat v celém porostu, soud uvádí, že dle znaleckého posudku vykazovaly jednotlivé části porostů po provedených těžbách snížené zakmenění různé intenzity, znalec se proto zaměřil na větší, silněji prořezané a jednoznačně oddělitelné části porostu. Je logické, že znalec zkoumal zakmenění v částech, v nichž byly provedeny těžební zásahy a na nichž hrozí riziko prořezání pod zákonnou mez. Stromy v lese nerostou rovnoměrně, les má svá hustší a řidší místa. Bylo by nesmyslné zkoumat zakmenění v těch částech, které nebyly těžbou dotčeny, jelikož v takovém případě neměla žalobkyně na míru zakmenění žádný vliv. Soud k tomu poznamenává, že znalec prováděl svá měření v oblasti o velikosti několika hektarů; nejednalo se tedy o zanedbatelnou část lesa. S ohledem na tuto skutečnost je nesmyslné tvrzení, že k porušení zákona nedošlo, jelikož průměrné zakmenění celé porostní skupiny dosahuje hodnot určených zákonem. Takový výklad by směřoval proti smyslu a účelu samotného lesního zákona, jímž je péče o les a obnova lesa jako nenahraditelné složky životního prostředí a národního bohatství. Žalovaný tedy důvodně dospěl k závěru, že snížením míry zakmenění pod zákonnou mez na ploše o rozloze 22,9 ha došlo k ohrožení a následně i poškození životního prostředí v lesích; znak skutkové podstaty správního deliktu dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP byl naplněn. Žalobkyně svým zásahem (prořezáním porostů) vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, na což lze usuzovat z rozsahu škod, které na porostech žalobkyně způsobil orkán.

Námitce žalobkyně o nutnosti uplatnění 10% odchylky, tak jak byla deklarována v odborném posudku, z důvodu zásady „v pochybnostech ve prospěch obviněného“ soud nepřisvědčil. Skutečnost, že odborný posudek uvádí toleranci odchylky $\pm 10\%$, zatímco znalecký posudek $\pm 5\%$, je dána odchylnou metodou měření. Posudky nejsou navzájem v rozporu; znalecký posudek zpřesňuje odborný posudek. Znalec při měření zakmenění totiž využil jinou přesnější metodiku – metodu kruhových zkusných ploch. Snížení zakmenění

pod zákonem stanovenou mez, které představuje porušení § 31 odst. 4 lesního zákona, je prokazatelné rovněž v případě, pokud by se k naměřeným hodnotám připočítala 5% odchylka ve prospěch žalobkyně. Na zákonné hranici se při připočtení tolerované odchylky pohybovaly dvě porostní skupiny; u ostatních porostních skupin bylo změřeno zakmenění pod zákonnou hranicí. I u výše uvedených dvou porostních skupin však bylo v době těžebního zásahu zakmenění nižší, než povoluje zákon. Na to lze usuzovat ze znaleckého posudku, v němž znalec jednoznačně konstatoval, že naměřený výsledek zakmenění je nadhodnocen (asi o 2,4 %) přírůstkem za poslední vegetační období a použitím speciálního pásma k měření průměrů. Soud se dále neztotožnil s námitkou žalobkyně, ve které s odkazem na odbornou publikaci argumentuje, že znalcem užitá metoda dosahuje přesnosti s odchylkou 10 %. Z příloh k žalobě vyplývá, že publikace byla vydána v roce 1980, tzn. před více než 30 lety; je poměrně pravděpodobné, že tehdejší metodika měření nebyla tak přesná jako v současnosti, a žalobkyně ostatně neuvedla, proč by jediná obecná poznámka v uvedené starší publikaci (o jejíž odborné kvalitě není ani nic bližšího známo) měla zásadně zpochybňovat aktuální měření znalce v konkrétní věci, který pečlivě popsal svá východiska i postupy při měření. Správní orgán tedy nepochybil, když při svém rozhodování vycházel z údajů uvedených ve znaleckém posudku při uplatnění 5% odchylky.

Námitka žalobkyně, že osobou, která ohrozila a poškodila životní prostředí v lesích dle § 4 zákona o ČIŽP, mohla být jediné těžební společnost, není důvodná. Jak již konstatoval zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 27. 11. 2009, čj. 11 Ca 255/2007-50, pachatelem tohoto správního deliktu nemusí být jen subjekt, který činnost fakticky provádí. Vlastník lesa, který takovou činnost smluvně převede na jiný subjekt, dává najevo, že má zájem na tom, aby bylo jednáno v souladu se smlouvou (tj. k provedení takového jednání dává souhlas), a proto není zbaven odpovědnosti.

Uspěť tedy nemůže ani žalobní bod, v němž žalobkyně odkazuje na § 58 odst. 1 lesního zákona a § 4 zákona o ČIŽP, který nestanoví žádné zvláštní sankce pro vlastníky či nájemce lesa. Předpokladem vzniku deliktů odpovědnosti žalobkyně byla její protiprávní činnost spočívající ve vědomém jednání, jímž dala souhlas k rozsáhlé těžbě, která ve svém důsledku způsobila snížení zakmenění pod zákonnou mez.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 A 165/2002-25, jsou správní orgány povinny prokazovat zavinění žalobkyně ve vztahu k vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, nikoliv ve vztahu k vzniklé škodě. V řízení bylo prokázáno, že jednáním žalobkyně, které spočívalo v uzavření smlouvy s těžební společností a umožnění těžby i porostů, které nebyly odborným lesním hospodářem k těžbě určeny, zakmenění pokleslo pod zákonem stanovenou minimální hranici, a tím došlo k destabilizaci porostů. To, že žalobkyně vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a zejména abiotických činitelů (např. vítr, mráz atd.), je zřejmé ze skutečnosti, že v lednu 2007 došlo v důsledku orkánu na lesních porostech, které byly těžbou zasaženy, k velkým škodám. Z fotodokumentace přiložené k protokolu o zajištění důkazu ohledáním vyplývá, že škody na sousedních pozemcích, na nichž neprobíhala tak intenzivní těžba, byly po orkánu minimální; rozsáhlé škody způsobené orkánem tedy byly přímým důsledkem neoprávněného těžebního zásahu, k němuž dala žalobkyně vědomě souhlas. Žalobní tvrzení, podle něž k poškození porostů větrem dochází v pruzích a srovnání poškozeného porostu s pruhem sousedního porostu je nepřesné, je velmi obecné a nemůže vyvrátit závěry správních orgánů; žalobkyně neuvedla, v čem údajná nepřesnost srovnání spočívá a proč by soud měl věřit tomu, že hranice mezi pásy lesa, v nichž vítr škodil, a v nichž naopak neškodil, byly shodné právě s hranicemi mezi pozemky žalobkyně na straně jedné, a dalších vlastníků, resp. dalších hospodařících subjektů na straně druhé.

Zákon o ČIŽP v § 4 písm. c) hovoří o „vlastním zavinění“, neupřesňuje však formu zavinění. Žalobkyně má za to, že nestanoví-li to zákon výslovně, musí jít o zavinění úmyslné, a zdůrazňuje, že analogie v neprospěch účastníka není možná. Tento postoj žalobkyně však soud považuje za pomýlený. Není zřejmé, z čeho pramení přesvědčení žalobkyně o tom, že není-li uvedeno jinak, musí být přítomen úmysl. S tím soud nemůže souhlasit: pojem zavinění je široký a obecný, a zahrnuje jak zavinění úmyslné, tak zavinění nedbalostní. K tomuto závěru není třeba žádné analogie: plyne to ze samotného obsahu pojmu „zavinění“. (Naopak nelze vyloučit, že analogii – ovšem ve svůj prospěch – provádí žalobkyně, protože pravidlo, kterého se dovolává, je obsaženo v § 13 odst. 2 trestního zákona a týká se trestní odpovědnosti za trestné činy.) Správní orgány se sice výslovně nevěnovaly tomu, jaká forma zavinění byla přítomna u žalobkyně, ale z užitých ustanovení je zřejmé, že měly na mysli úmyslné zavinění: žalobkyně totiž podle nich porušila mj. i § 31 odst. 4 lesního zákona, podle nějž je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod sedm desetin plného zakmenění.

Dle názoru soudu nebyla pokuta uložena ve zjevně nepřiměřené výši, soud proto nemohl přistoupit k její moderaci dle § 78 odst. 2 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen s. ř. s.). Žalovaný uložil žalobkyni pokutu dle svého správního uvážení a v mezích zákona, neboť za správní delikt dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP ve znění do 31. 5. 2006 bylo možno uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč. Výši uložené pokuty řádně odůvodnil; přihlédl zejména k vysoké závažnosti protiprávního jednání, jeho následkům, ale i ke snaze žalobkyně se správními orgány komunikovat a situaci řešit. Správní orgán neshledal pokutu jako likvidační s ohledem na zisk žalobkyně, který ji zpeněžení dříví zřejmě přineslo. Pro úplnost soud dodává, že pokuta dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP plní zejména funkci preventivní, výchovnou a represivní. Účelem uvedené sankce je jak působit na pachatele, aby se pro příště vyvaroval obdobného jednání a vychovat jej k řádnému životu, tak postihnout pachatele za jeho protiprávní jednání. Výchovné působení sankce se v čase nesnižuje tak razantně, jak to naznačuje žalobkyně; naopak uložená sankce má schopnost pachateli ještě i řadu let po spáchání správního deliktu připomínat, čeho by se měl (např.) při hospodaření v lesích do budoucna vyvarovat. Hlavně ale žalobkyně svou poznámkou popírá represivní význam sankce (správní orgán pozbývá možnosti potrestat pachatele úměrně závažnosti jeho skutku až v důsledku promlčení, nikoli proto, že od skutku již uplynul nějaký čas). Žalobkyně přehlíží také to, že správní orgány i při novém rozhodování (pokud soud jejich předchozí rozhodnutí zrušil, jako v tomto případě) hodnotí skutkový stav v době, kdy byl správní delikt spáchán, a jeho závažnost hodnotí ve vztahu k této době.

Soud nevyhověl žalobní námitce, dle níž inspekce ani ministerstvo není příslušné rozhodovat o tom, zda a jakým způsobem byl porušen lesní zákon. Podle § 2 zákona o ČIŽP dozírá inspekce mimo jiné na dodržování právních předpisů týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí. Pravomoc inspekce v ochraně lesa je tedy dána přímo zákonem v případě, že došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle zákona o ČIŽP. Ze skutečnosti, že inspekce není orgánem státní správy lesů dle § 47 odst. 1 lesního zákona, proto nelze dovodit, že jí nepřísluší posuzovat, zda byl provedenou těžbou porušen lesní zákon, či nikoli. Obdobně je tomu i u žalovaného, jelikož § 6 odst. 2 zákona o ČIŽP stanoví, že o odvolání proti rozhodnutí inspekce o uložení pokuty rozhoduje ministerstvo. Uvedený závěr potvrzuje Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 25. 11. 2003, čj. 7 A 82/2002-40.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla; jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud zamítl žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. února 2015

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková